

Obžalovaní (trestné konanie)

Czechia

A. Mám právo odvolať sa proti rozhodnutiu súdu?

Áno, rozhodnutie súdu prvého stupňa môžete napadnúť odvolaním. Odvolanie má odkladný účinok. Proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, možno podať odvolanie len ak takýto rozsudok nie je v súlade s dohodou, ktorú štátny zástupca predložil súdu na schválenie.

V odvolaní sa môžete odvolávať na to, že časti výroku, ktoré sa vás priamo týkajú, sú nesprávne, pokiaľ nejde o rozsudok o vine v rozsahu, v akom súd prijal vaše vyhlásenie o vine. Odvolanie sa musí podať na súde, ktorý vydal napadnutý rozsudok, do ôsmich dní od doručenia kópie rozsudku.

B. Aké iné možnosti nápravy mám k dispozícii?

V rámci trestného konania môžete využiť riadne opravné prostriedky (odvolania, sťažnosti, odpory) a mimoriadne opravné prostriedky (návrhy na dovolanie, návrhy na obnovu konania) a takisto môžete navrhnúť podanie sťažnosti pre porušenie zákona.

Sťažnosť slúži ako opravný prostriedok proti príkazu súdu (uzneseniu) a musí sa predložiť orgánu, ktorý vydal napadnutý príkaz (uznesenie), a to do troch dní od jeho oznámenia. Príkazy (uznesenia) vydané súdom (a štátnym zástupcom) možno sťažnosťou napadnúť len v prípadoch stanovených zákonom. Príkaz (uznesenie) možno napadnúť z dôvodu nesprávnosti ktorejkoľvek časti jeho výroku alebo porušenia ustanovenia o konaní, ktoré príkazu (uzneseniu) predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť ktorejkoľvek časti jeho výroku. Sťažnosť má odkladný účinok, len ak to zákon výslovne ustanovuje.

Odpor proti trestnému rozkazu môžete podať na súde, ktorý ho vydal, a to do ôsmich dní od doručenia rozkazu. Ak bol proti trestnému rozkazu podaný odpor v stanovenej lehote, trestný rozkaz sa automaticky zruší a samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie.

Návrh na dovolanie (odvolanie v právnej otázke, v češtine: *dovolání*) možno podať len proti právoplatnému rozsudku súdu druhého stupňa, proti ktorému dovolanie smeruje, a to v prípadoch, v ktorých to zákon pripúšťa. Návrh na dovolanie môžete podať z dôvodu, že určitá časť výroku rozhodnutia súdu, ktorá sa vás priamo týka, je nesprávna, ale len vtedy, ak je daný jeden z dôvodov dovolania stanovených zákonom. Takýto návrh musíte vždy podať prostredníctvom obhajcu – svojho advokáta. Návrh sa musí podať na súde prvého stupňa, ktorý vydal rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia napadnutého návrhom. Návrh na dovolanie nemá odkladný účinok, pokiaľ Najvyšší súd nerozhodne inak. Máte takisto právo podať návrh na obnovu konania. Vo všeobecnosti sa obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo trestným rozkazom, povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme a ak tieto skutočnosti alebo dôkazy by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo ak by pôvodne uložený trest bol v zjavnom nepomere k povahe a závažnosti trestného činu alebo vašim osobným, rodinným alebo finančným a iným okolnostiam, alebo ak druh trestu nezodpovedá účelu trestu. O návrhu na obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo trestným rozkazom, rozhodne súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni. Zákon nestanovuje žiadnu lehotu na podanie návrhu na obnovu konania vo váš prospech.

Okrem toho môžete navrhnúť, aby sa podala sťažnosť pre porušenie zákona; tento mimoriadny opravný prostriedok je však dostupný len pre ministra spravodlivosti a je na ňom, aby rozhodol, či sa takáto sťažnosť má, alebo nemá podať. Sťažnosť pre porušenie zákona možno podať proti akémukoľvek právoplatnému rozhodnutiu súdu (okrem rozhodnutí Najvyššieho súdu) alebo proti akémukoľvek rozhodnutiu štátneho zástupcu, ak bol rozhodnutím porušený zákon alebo ak bolo rozhodnutie urobené na základe chybného postupu konania. Zákon nestanovuje žiadnu lehotu na podanie takejto sťažnosti.

C. Aké sú dôsledky odsúdenia?

Vykonávacie konanie sa začína po tom, ako sa odsúdenie za trestný čin stane právoplatným; v tejto fáze sa vykoná trest alebo ochranné opatrenie, ako aj súvisiace úkony.

Ak ste boli právoplatným rozsudkom odsúdený za trestný čin, nemôžete byť znovu súdený za ten istý trestný čin (ani v inom členskom štáte), pokiaľ nie je povolená obnova konania.

Odsúdenie sa zaznamenáva v registri trestov a uvádza sa v každom výpise z registra trestov až do zahľadania odsúdenia. To môže mať vplyv na vašu možnosť vykonávať určité povolanie, získať určité povolenie alebo licenciu alebo mať povolenie držať zbraň atď.

Po zahľadení odsúdenia sa bude na vás hľadieť tak, ako keby ste nikdy neboli odsúdený. Orgány presadzovania práva a niektoré iné orgány však majú prístup k tzv. odpisu registra trestov; vaše odsúdenie je v tomto odpise zaznamenané aj po jeho zahľadení.

i) Záznam v registri trestov

Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o odsúdení sa vykoná zápis do registra trestov, v ktorom sa vedú záznamy o odsúdeniach a iných skutočnostiach dôležitých z hľadiska trestného konania. Tieto informácie sa uchovávajú 100 rokov od dátumu vášho narodenia bez ohľadu na to, či s tým súhlasíte, alebo nie. Ak boli vaše odsúdenia zahľadené, informácie sa už nebudú uvádzať vo vašom výpise z registra trestov, budú sa však aj naďalej uvádzať v odpise registra trestov, ako už bolo uvedené. Odsúdenie možno zahľadiť v lehotách stanovených Trestným zákonom v závislosti od závažnosti odsúdenia. Tieto lehoty sa pohybujú od jedného do pätnástich rokov od dátumu výkonu trestu; pri niektorých trestoch sa po ich výkone na vás hľadí ako na neodsúdeného. Ak ste štátnym príslušníkom iného členského štátu EÚ, informácie týkajúce sa vášho odsúdenia budú sprístupnené príslušnému orgánu členského štátu EÚ, ktorého ste občanom.

v) Výkon trestu, odovzdanie väzňov, probácia a alternatívne tresty

Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o odsúdení nariadi predseda senátu jeho výkon.

Ak ste boli právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, predseda pošle príslušnému väzeniu príkaz na nariadenie výkonu trestu a ak ste neboli zadržaný, budete vyzvaný, aby ste sa v stanovenej lehote do väzenia dostavili. Ak sa pokúsite vyhnúť výkonu trestu, do väzenia vás môže dopraviť Česká polícia.

Ak sú splnené zákonné podmienky, súd môže rozhodnúť o odklade výkonu vášho trestu, zmene spôsobu jeho výkonu, prerušení výkonu trestu, podmienenom prepustení atď. Súd môže takisto upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak máte byť vydaný do cudzej krajiny alebo vysťahovaný (vyhostený).

Podobný postup sa uplatňuje aj v prípade, že vám bolo uložené súdom nariadené lekárske ošetrovanie alebo zabezpečenie detencie, t. j. po nadobudnutí vykonateľnosti rozhodnutia, na základe ktorého sa má vykonať súdom nariadené lekárske ošetrovanie alebo zabezpečenie detencie. Predseda senátu zašle príkaz na výkon rozhodnutia príslušnému zdravotníckemu zariadeniu alebo príslušnému ústavu zabezpečovania detencie, v ktorom sa má ochranné opatrenie vykonať, a vyzve vás, aby ste sa do tohto zariadenia/ústavu dostavili. Ak sa pokúsite vyhnúť ochrannému opatreniu, do príslušného ústavu vás môže dopraviť Česká polícia.

Ak sú splnené zákonné podmienky alebo podmienky stanovené medzinárodnou zmluvou, na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia môžete byť odovzdaný do svojej domovskej krajiny alebo do iného štátu, ak o to požiadate a príslušný štát s tým súhlasí. Alternatívny trest možno uložiť aj v rámci odsudzujúceho rozsudku. Akýkoľvek trest, ktorý nezahŕňa bezprostredný trest odňatia slobody, možno považovať za alternatívny trest. Takisto vám môže byť uložený dohľad probačného úradníka s cieľom monitorovať plnenie povinností, ktoré vám boli uložené, a pomôcť vám pri návrate do spoločnosti a pri vedení riadneho života. Ak vám bol uložený dohľad, musíte:

spolupracovať s probačným úradníkom spôsobom, ktorý vám tento úradník určí

, a vykonávať probačný plán dohľadu,

dostaviť sa pred probačného úradníka v ním určenom čase,

informovať probačného úradníka o mieste, kde sa zdržiavate, zamestnaní a prostriedkoch na živobytie, o dodržiavaní obmedzení a povinností uložených súdom a o akýchkoľvek iných podstatných okolnostiach dôležitých z hľadiska dohľadu probačného úradníka,

umožniť probačnému úradníkovi vstúpiť do vášho príbytku.

Ak vám v dôsledku rozhodnutia súdu bola uložená primeraná povinnosť podrobiť sa vhodnému programu sociálneho výcviku a reedukácie alebo podrobiť sa vhodným programom psychologického poradenstva, môžete byť zaradený do probačného a resocializačného programu. Do takéhoto programu môžete byť zaradený aj v prípade, že spĺňate kritériá zaradenia stanovené poskytovateľom programu bez toho, aby vám súd uložil povinnosť podrobiť sa tomuto programu; v takom prípade možno dohodu o účasti na programe uzavrieť s probačným úradníkom v rámci podmienok dohľadu a možno ju zahrnúť do probačného plánu dohľadu. Ak sa program vykonáva ako súčasť trestu odňatia slobody, vašu účasť na programe možno dohodnúť s odborníkom pracujúcim s českou väzenskou službou.

Niektoré z týchto alternatívnych trestov môžete takisto vykonať vo vašej domovskej krajine alebo v inom štáte, s ktorým máte väzby, a to za predpokladu, že sú splnené zákonné podmienky a podmienky stanovené medzinárodnou zmluvou a ak nad výkonom takýchto trestov možno vykonávať dohľad alebo výkon možno inak kontrolovať. Rozsah tejto možnosti sa líši v závislosti od toho, či je dotknutou krajinou členský štát EÚ alebo nečlenský štát EÚ (v druhom prípade sú možnosti obmedzenejšie).

Posledná aktualizácia: 20/03/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.